

Казимова Л. Р., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Юринець Ю. Л., к.ю.н., доцент

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ СТАТУСУ ГРОМАДЯНСТВА УКРАЇНИ

На сучасному етапі розбудови України як демократичної, соціальної, правової держави дедалі більшого значення набувають проблеми прав і свобод людини, взаємовідносин особи і держави. Одним з основних прав людини відповідно до Загальної декларації прав людини є право на громадянство. Саме громадянство є тією підставою, яка дає особі, що має статус громадянина, можливість володіти повним комплексом прав, свобод і виконувати обов'язки, закріплені законодавством певної держави [3].

Під правами людини розуміються права індивіда як члена суспільства, права особистості, які включають сукупність її прав незалежно від того, громадянином якої держави вона є. Сукупність найважливіших прав, свобод і обов'язків особи, які потребують правового регулювання і відповідного захисту з боку держави, називають правовим статусом особи. Отже, правовий статус особи – це закріплена в праві сукупність прав, свобод і обов'язків громадян, які визначають фактичне становище особи в суспільстві і державі. Центральне місце у правовому статусі особи належить основам правового становища громадянина, тому що вони проголошені Конституцією України і визначають найважливіші права, свободи та обов'язки, які впливають з належності до громадянства України [4].

Основи правового статусу громадянина України складаються з трьох елементів:

1. Наявність громадянства, тобто правова приналежність до Української держави і регулювання відносин з приводу громадянства.

2. Основні права, свободи і обов'язки громадян України. Вони є ядром правового статусу громадян і основоположними для інших їх прав і обов'язків, які впливають з норм різних галузей права.

3. Основоположні принципи правового статусу громадян, покладені в основу користування правами і свободами, виконання обов'язків і є вихідними, тобто поширюються на всі сфери реалізації прав громадян незалежно від того, яка галузь права регулює деякі суспільні відносини.

Ці принципи закріплені в Конституції України і знаходять розвиток у чинному законодавстві. Підстави та порядок набуття або втрати

громадянства України передбачені Законом України «Про громадянство України» [1].

Громадянин України має право змінити громадянство і не може бути позбавлений права на громадянство, не може бути вигнаним за межі України або виданий іншій державі. Україна гарантує піклування та захист своїм громадянам, які перебувають за її межами.

Підставою виникнення у особи прав та обов'язків громадянина є його приналежність до громадянства будь-якої держави. Тому, перш ніж розглядати основні права і обов'язки громадян, треба дати визначення громадянства. Громадянство України – постійний правовий зв'язок особи з державою Україна, який знаходить своє вираження в їхніх взаємних правах та обов'язках [1].

Законодавство України про громадянство ґрунтується на таких принципах:

1. Єдиного громадянства;
2. Запобігання виникнення випадків без громадянства;
3. Неможливості позбавлення громадянина України громадянства України;
4. Визнання права громадянина України на зміну громадянства;
5. Неможливості автоматичного набуття громадянства України іноземцем чи особою без громадянства внаслідок укладення шлюбу з громадянином України або набуття громадянства України його дружиною (чоловіком) та автоматичного припинення громадянства України одним з подружжя внаслідок припинення шлюбу або припинення громадянства України другим з подружжя;
6. Рівності перед законом громадян України незалежно від підстав, порядку і моменту набуття ними громадянства України;
7. Збереження громадянства України незалежно від місця проживання громадянина України.

Відповідно до ч. 1 ст. 3 цього Закону громадянами України є [1]:

- 1) усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 р.) постійно проживали в Україні;
- 2) особи, які на момент набрання чинності Законом України «Про громадянство України» (13 листопада 1991 р.) проживали в Україні і не були громадянами інших держав;
- 3) особи, які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року, і яким у паспорті громадянина СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено запис «громадянин України», а також діти таких осіб, які прибули разом з батьками в Україну, якщо на момент прибуття в Україну вони не досягли повноліття. Це досить важлива

новизна в законі, оскільки такі особи визнаються громадянами України з моменту внесення відмітки про громадянство України [2].

Нині в Україні в основному створена цілісна система законодавства про громадянство. Проте це не виключає потреби пошуків нових підходів щодо вдосконалення чинного законодавства України про громадянство відповідно до вимог сучасного етапу розвитку, який позначений насамперед процесами інтеграції України до європейського співтовариства.

Література

1. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65.
2. Конституційне право України: Підручник для студентів ВНЗ / За ред. Ю.М. Тодики, В.С. Журавського. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2002. – 544 с.
3. Палько В. Новий Закон «Про громадянство України» / В. Палько // Слово. – 2001. – № 19 (442). – С. 13-17.
4. Правознавство. Підручник / За ред. В. В. Копейчикова, А.М. Колодія. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 563 с.

УДК 368.9.06(043.2)

Ключник А. Р., Пригода А. С., студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Кір'ян В. О., к.ю.н.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Аналізуючи сучасний стан економіки та рівень надання соціальних послуг населенню можна дійти висновку, що економіка країни знаходиться у вкрай депресивному стані, що унеможлиблює підтримання належних соціальних стандартів для переважної більшості населення. Зберігаються мільярдні заборгованості із зарплат, соціальних виплат і допомог, поряд з цим зростає вартість ліків, медичних послуг, які надають населенню державні заклади охорони здоров'я. Безкоштовність медичних послуг в наш час залишається тільки на конституційному та законодавчому рівні, на практиці ж суспільство вже навіть і не сподівається на отримання якісних безоплатних медичних послуг.

Головною причиною низького рівня надання медичних послуг населенню є обмеженість бюджетного фінансування, спрямованого на